

Miasto i Gmina Ostrzeszów

Plan Odnowy Miejscowości Zajęczki

Na lata 2010-2017

Dokument opracowany przez pracowników
Wydziału Promocji i Rozwoju Gminy

Ostrzeszów, czerwiec 2010

Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości Zajączki na lata 2010-2017 opracowany został w celu usystematyzowania dostępnych informacji na temat stanu obecnego miejscowości jak również określenia jej przyszłych kierunków rozwoju. Dokument ten zawiera jednocześnie wykaz przedsięwzięć, których realizacja przyczyni się do szeroko rozumianego rozwoju miejscowości Zajączki i poprawy jakości życia jego mieszkańców.

Niniejszy plan opracowany został przy współpracy z mieszkańcami wsi Zajączki, członkami Rady Sołeckiej Zajączki, przedstawicielami władz gminy Ostrzeszów i pracownikami Urzędu Miasta i Gminy w Ostrzeszowie. Struktura Planu Rozwoju Miejscowości Zajączki jest zgodna z instrukcją opublikowaną przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Plan Odnowy Miejscowości Zajączki składa się z dwóch części. Pierwsza zawiera krótki rys historyczny i analizę stanu obecnego wsi Zajączki. Istotnym elementem tego rozdziału jest analiza SWOT określająca silne i słabe strony miejscowości Zajączki oraz szanse i zagrożenia warunkujące jej rozwój. Właściwa ocena stanu istniejącego wsi Zajączki pozwala na określenie przewidywanych kierunków rozwoju i planowanie konkretnych zadań.

Druga część niniejszego opracowania to przede wszystkim określenie przedsięwzięć, których realizacja przyczyni się do rozwoju miejscowości Zajączki i podniesienia poziomu życia jej mieszkańców. Do poszczególnych zadań przypisane zostały orientacyjne terminy i szacunkowe koszty ich realizacji. W rozdziale tym określono także potencjalne źródła finansowania poszczególnych przedsięwzięć.

I. Charakterystyka miejscowości

I.1. Położenie miejscowości

Miejscowość Zajączki położona jest w gminie Ostrzeszów, w powiecie Ostrzeszowskim, w województwie Wielkopolskim. Wieś Zajączki zajmuje obszar 524 ha i zamieszkuje ją obecnie 304 mieszkańców.

Położenie miejscowości Zajączki

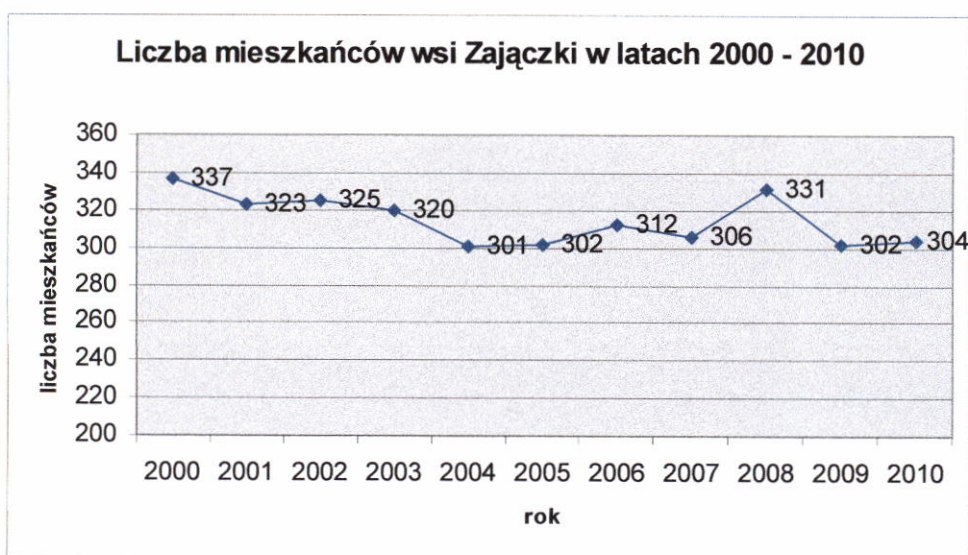
Gmina Ostrzeszów, na obszarze której położona jest miejscowość Zajączki liczy obecnie 24 448 mieszkańców, z czego 15 078 osób mieszka w mieście Ostrzeszów. W końcu 2009 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych było 1124 mieszkańców miasta i gminy Ostrzeszów z czego 707 osób tj. 63% to kobiety. Wśród ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców miasta i gminy Ostrzeszów 427 osób tj. 38% to mieszkańcy wsi. Bezrobotnych kobiet, mieszkających na obszarach wiejskich gminy Ostrzeszów było 283.

Głównym źródłem utrzymania ludności we wsi Zajączki jest praca w gospodarstwach rolnych oraz w pobliskich ośrodkach miejskich - Ostrzeszowie, Ostrowie

Wielkopolskim. Praca w gospodarstwie domowym jest wyłącznym źródłem utrzymania stosunkowo dużej liczby mieszkańców wsi, natomiast reszta dodatkowo pracuje zarobkowo. Na terenie miejscowości funkcjonuje ok. 10 dobrze prosperujących gospodarstw rolniczych o powierzchni większej niż 10 ha. Gospodarstwa te charakteryzują się tendencją rozwojową. Pozostałe gospodarstwa działają na obszarze mniejszym niż 10 h, w związku z tym nie rozwijają się. Problemem okolicznego rolnictwa jest brak specjalizacji gospodarstw oraz niska jakość gleb. Rolnicy z terenu miejscowości Zajączki nastawieni są raczej na hodowlę bydła mlecznego i trzody chlewnej.

Na terenie wsi Zajączki działa 14 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Urząd Miasta i Gminy w Ostrzeszowie takich jak: P.P.H.U „CHEMI – PLAST” K. Cegiełka, WROPOL usługi budowlane K. Wronka. W Zajączkach nie działają żadne gospodarstwa agroturystyczne.

Liczba mieszkańców wsi Zajączki w latach 2000 – 2010

I.2. Historia miejscowości Zajączki

Według materiałów źródłowych¹ wieś Zajączki od wieków była własnością książąt wielkopolskich, następnie królów polskich. W wieku XIV-XV powstało starostwo grodzkie w Ostrzeszowie w skład, którego wchodziły wsie: Bokrek, Siedlików, Zajączki, Niedźwiedź

¹ „Ostrzeszów przeszłość i teraźniejszość” Wł. Golus, St. Nawrocki, Poznań 1969 r.; „Wspomnienia o mieście Ostrzeszowie bliższej jego i dalszej okolicy” Napisał ks. radca M. Perliński proboszcz ostrzeszowski, Ostrzeszów 2010, wersja poprawiona wg wydania z 1920 r. „Gazety Ostrzeszowskiej”

Marydół, Myje, Potaśnia, Najmów, Korpysy, Kozły. Nazwa wsi pochodzi od nazwiska rodziny Zajączków zamieszkującej ten teren. W XVI w. mieszkali tu 3 rodziny a w XVII i XVIII w. wprowadziły się kolejne 3. Wymieniane wg źródeł przysiółki to Najmów (źródła podają 3 rodziny zamieszkujące tu w XVIII w., Roinka (dzisiejsza Rejmanka), Kubery, gdzie w XVI w. mieszkało 38 osób o tym nazwisku, stąd nazwa przysiółka oraz Kamole. W 1868 roku powstała tu Szkoła Powszechna w Zajączkach wybudowana przez Wawrzyńca Krzykałę z Najmowa. Wcześniej dzieci uczęszczały do szkoły w Najmowie znajdującej się w wynajętym domu od mieszkańca nazwiskiem Kempa.

I.3 Przestrzenna struktura i opis centrum miejscowości

W miejscowości Zajączki większość gospodarstw domowych zlokalizowana jest w zwartej zabudowie przy drodze powiatowej prowadzącej do drogi wojewódzkiej nr 449. Centrum wsi znajduje się właśnie w miejscu największego skupiska zabudowań, w pobliżu sali wiejskiej. Pozostałe zabudowania znajdują się w części miejscowości zwanej Rejmanka oraz Najmów oddalonej w kierunku zachodnim od centrum wsi oraz Kubery na wschód od centrum wsi a także Pokrzywnik i Norty na północ od centrum sołectwa.

II Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.

II.1 Zasoby przyrodnicze

Cały obszar gminy Ostrzeszów, zatem również Zajączki, znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska” co może ograniczać rozpoczynanie nowych inwestycji.

Na wschód od miejscowości znajdują lasy należące do Nadleśnictwa Przedborów z występującą tam przewagą sosny.

W sołectwie Zajączki brak jest znaczących powierzchniowych wód płynących oraz jezior.

II.2 Dziedzictwo kulturowe

We wsi Zajączki brak jest kaplicy, wierni z terenu miejscowości uczestniczą w nabożeństwach odbywających się w Kościele p.w. Najświętszej Marii Panny

Wniebowziętej w Ostrzeszowie. Znajduje się tutaj jednak krzyż przydrożny, oraz kapliczka które są materialnym dowodem zaangażowania mieszkańców w życie religijne.

Kapliczka w bieżącym roku została odnowiona za pośrednictwem członkiń Koła Żywego Różańca, a szczególnie Pani Heleny Wieczorek, z okazji 100 – lecia jej powstania. Pomysłodawcami powstania kapliczki w 1910 roku byli ówczesny sołtys Jan Ślak oraz Stanisław Okoń, który przekazał grunt na którym kapliczkę wybudowano. Kapliczka została wykonana z piaskowca a figurka – Serce Marii z gipsu. Całość została sprowadzona z Ostrowa Wielkopolskiego. Powstawała ona w okresie, gdy Polska była pod zaborami, jednak nie przeszkodziło to determinacji wykonawców. Przyczyny jej powstania nie są dokładnie znane. Z opowiadań ludowych wynika, że w tym czasie wioskę nękały pożary i choroby i prawdopodobnie to było powodem budowy kapliczki, aby mieszkańcy mieli miejsce, gdzie mogliby składać modły z prośbami o pomoc Matki Bożej. Kapliczka przetrwała oby dwie wojny światowe. Do dziś kultywowana jest tradycja nabożeństw majowych odprawianych przy kapliczce.

II.3 Infrastruktura społeczna

W miejscowości Zajązki brak jest muzeum, izby pamięci i domu kultury. Wszelkiego typu imprezy okolicznościowe, dożynki itp. odbywają się na terenie sali wiejskiej.

We wsi jest 1 sklep. W miejscu jego funkcjonowania była kiedyś Szkoła Podstawowa, zlikwidowana w latach 70 – tych. Brak jest przystanków autobusowych. Uczniowie uczęszczają na zajęcia do Szkoły Podstawowej w Potaśni, natomiast młodzież gimnazjalna dowożona jest szkolnym autobusem do Gimnazjum w Siedlikowie.

II.4 Infrastruktura techniczna

Wieś jest podłączona do sieci wodociągowej od lat 90 – tych, nie posiada jednak systemu kanalizacji. We wsi brak jest chodnika. Miejscowość posiada oświetlenie uliczne oprócz kilku brakujących punktów świetlnych w osadzie Rejmanka. Zajązki podłączone są do sieci telekomunikacyjnej i większość mieszkańców posiada telefon stacjonarny oraz dostęp do Internetu. W Zajązkach nie występują znaczące problemy z zasięgiem sieci komórkowej.

II.5 Organizacje społeczne i sportowe

W Zajązkach Ochotnicza Straż Pożarna działa od 1946 roku i w chwili obecnej posiada ok. 15 czynnych członków. Jest to jednostka typu M posiadająca na wyposażeniu motopompę. OSP prowadzi aktywną działalność społeczną organizując festyny, zawody, wieczorki sylwestrowe. W miejscowości Zajązki działa czynnie Koło Żywego Różańca. Z inicjatywy jego członkiń odnowiono kapliczkę przydrożną w Zajązkach z okazji 100 – lecia jej powstania.

III Ocena mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja – analiza SWOT.

Lp.	Silne strony	Słabe strony
1.	Duże zaangażowanie mieszkańców na rzecz poprawy jakości życia	Słabo rozwinięta infrastruktura społeczna (brak szkół, bibliotek)
2.	Infrastruktura techniczna – oświetlenie, sieć wodociągowa	Niska klasa bonitacyjna gleb
3.	Duża aktywność mieszkańców zrzeszonych w organizacjach społecznych (Ochotnicza Straż Pożarna, Koło Żywego Różańca)	Objęcie gminy Ostrzeszów, w tym sołectwa Zajązki, Obszarem Chronionego Krajobrazu ograniczającym rozpoczynanie nowych inwestycji
	Szanse	Zagrożenia
1.	Wykorzystanie dostępnych środków zewnętrznych na rzecz poprawy jakości życia	Spadek rentowności gospodarstw rolnych, wzrost kosztów produkcji
2.	Rozwój infrastruktury społecznej wokół której koncentrowałoby się życie kulturalne sołectwa	Odpływ młodych mieszkańców sołectwa do większych ośrodków miejskich.
3.	Rozwój i specjalizacja gospodarstw rolnych, rozwój agroturystyki	Niestabilna sytuacja rynku rolnego i duże wahania cen produktów rolnych
4.	Bliskie położenie względem miasta powiatowego Ostrzeszów	Zanikanie lokalnych tradycji kulturalnych,

Analiza SWOT – podsumowanie

Zajązki oddalona ok. 6 km w kierunku północnym od miasta powiatowego Ostrzeszów co jest korzystne ze względu na ułatwiony dostęp do infrastruktury społecznej i kulturalnej jaką dysponuje miasto. Miejscowość posiada stosunkowo dobrze rozwiniętą infrastrukturę techniczną w postaci oświetlenia ulicznego, oraz sieci telekomunikacyjnej

i wodociągowej, wpływa to pozytywnie na jakość życia jej mieszkańców. Słabą stroną Zajączek jest niska jakość występujących tu gleb, co hamuje rozwój gospodarstw rolnych i znacznie ogranicza możliwości produkcyjne. Mieszkańcy szukają innych źródeł dochodów głównie poprzez pracę zarobkową w pobliskim Ostrzeszowie i Ostrowie Wielkopolskim.

W miejscowości Zajączki słabo rozwinięta jest infrastruktura społeczna. Brak jest szkoły, biblioteki. Lokalna społeczność udziela się aktywnie w działalności takich organizacji społecznych jak Ochotnicza Straż Pożarna. Miejscem integracji mieszkańców Zajączek jest sala wiejska, gdzie organizowane są okolicznościowe zabawy. Brak jest tutaj jednak miejsca odpowiedniego dla zapewnienia bezpiecznej rozrywki dla najmłodszych członków lokalnej społeczności w postaci placu zabaw.

Szansą na wyposażenie placu zabaw, który powstać mógłby przy sali OSP a także na wykonanie innych inwestycji w infrastrukturę społeczną i kulturalną wsi, które podniosły by jakość życia lokalnej społeczności, jest pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowania planowanych zadań w tym dotacji z Unii Europejskiej.

IV Opis planowanych przedsięwzięć na terenie miejscowości Zajączki

1. Budowa placu zabaw w centrum miejscowości Zajączki

Cel zadania: Celem budowy placu zabaw w centrum miejscowości Zajączki zlokalizowanym przy sali wiejskiej jest podniesienie jakości życia lokalnej społeczności poprzez zapewnienie dzieciom z terenu sołectwa Zajączki miejsca do zabawy w formie bezpiecznej i atrakcyjnej rozrywki. Brak odpowiednich warunków do spędzania czasu wolnego i zabawy na świeżym powietrzu negatywnie wpływa na rozwój społeczny oraz psycho - fizyczny najmłodszych członków społeczności lokalnej.

Przeznaczenie: Z placu zabaw korzystać będą mieszkańcy Zajączek oraz sąsiednich sołectw. Plac zabaw stanowić też będzie miejsce integracji dla rodziców opiekujących się bawiącymi się dziećmi.

2. Wymierzenie dróg gminnych i wykopanie rowów celem wykonania odwodnienia

Cel zadania: Drogi gminne wymagają odwodnienia, ale aby je wykonać potrzebne jest najpierw wymierzenie dróg z uwzględnieniem granic działek. Następnie konieczne jest wykopanie rowów. Celem całej operacji jest wykonanie odwodnienia.

Przeznaczenie: Z dróg gminnych korzystają mieszkańcy sołectwa Zajączki

3. Wykonanie zatoczki dla autobusu szkolnego zatrzymującego się przy drodze w kierunku Siedlikowa

Cel zadania: Celem zadania jest poprawa bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, które są dowożone do Gimnazjum w Siedlikowie za pomocą autobusu szkolnego. Autobus ten zatrzymuje się przy drodze w miejscu, nie przystosowanym w odpowiedni sposób do pełnienia funkcji miejsca przystankowego w związku z powyższym istnieje potrzeba zagospodarowania odpowiedniego miejsca i stworzenie zatoczki dla autobusu szkolnego

Przeznaczenie: Z wykonanej zatoczki dla autobusu szkolnego korzystać będą dzieci i młodzież szkolna z Sołectwa Zajączki dowożona do Gimnazjum w Siedlikowie.

4. Remont Sali OSP w Zajączkach

Cel zadania: Celem planowanej inwestycji jest integracja społeczna mieszkańców Zajączek oraz wzrost jakości ich życia poprzez stworzenie dogodnych warunków do organizowania ważnych z punktu widzenia życia wsi wydarzeń takich jak festyny, dożynki, szkolenia, zabawy okolicznościowe. Remontu wymaga zaplecze sanitarne sali wiejskiej, brakuje tu instalacji grzewczej, konieczna też jest wymiana drzwi.

Przeznaczenie: Z wyremontowanego obiektu Sali wiejskiej korzystać będą mieszkańcy Zajączek oraz sąsiednich sołectw biorący udział w organizowanych tutaj wydarzeniach społeczno – kulturalnych.

5. Oświetlenie skrzyżowania w Rejmance

Cel zadania: Celem zainstalowanie dodatkowych punktów oświetlenia ulicznego jest poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, którzy przemieszczają się z części wsi zwanej Rejmanka do centrum wsi zlokalizowanego przy sali OSP albo w kierunku sąsiedniego Siedlikowa i Ostrzeszowa. W chwili obecnej dwa skrzyżowania przy wyjeździe z Rejmanki na drogę powiatową prowadzącą z Ostrzeszowa do Mikstatu są nieoświetlone, co utrudnia widoczność i stwarza niebezpieczeństwo dla mieszkańców.

Przeznaczenie: Zadanie jest adresowane do mieszkańców części wsi zwanej Rejmanka, którzy korzystają z obu krzyżowań celem przemieszczania się poza teren miejscowości oraz aby dostać się do centrum zlokalizowanego przy sali OSP w Zajączkach.

6. Wykonanie odwodnienia w Rejmance

Cel zadania: Celem zadania jest poprawa warunków życia mieszkańców osady Rejmanka

Przeznaczenie: Zadanie jest adresowane do mieszkańców osady Rejmanka

7. Wykonanie przepustów na drogach gminnych

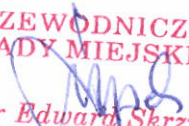
Cel zadania: Celem zadania jest poprawa warunków życia mieszkańców Zajączek.

Przeznaczenie: Zadanie jest adresowane do mieszkańców wsi Zajączki

V Szacunkowy kosztorys planowanych zadań i harmonogram ich realizacji

Lp.	Nazwa planowanego zadania	Termin realizacji	Szacunkowy kosztorys inwestycji (w zł)	Źródła finansowania	Stan zaawansowania inwestycji
1.	Budowa placu zabaw w centrum miejscowości Zajączki	2010-2011	19 312,94	Środki budżetu Miasta i Gminy Ostrzeszów oraz pozyskane środki zewnętrzne	Gotowa koncepcja, kosztorys i projekt
2.	Wymierzenie dróg gminnych i wykopanie rowów celem wykonania odwodnienia	2012	17 000,00	Środki budżetu Miasta i Gminy Ostrzeszów (w miarę posiadanych środków) oraz pozyskane środki zewnętrzne	Brak projektu i kosztorysu
3.	Wykonanie zatoczki dla autobusu szkolnego zatrzymującego się przy drodze w kierunku Siedlikowa	2013	12 000,00	Środki budżetu Miasta i Gminy Ostrzeszów (w miarę posiadanych środków) oraz pozyskane środki zewnętrzne	Brak projektu i kosztorysu
4.	Remont Sali OSP w Zajączkach	2014	60 000,00	Środki budżetu Miasta i Gminy Ostrzeszów (w miarę posiadanych środków)	Brak projektu i kosztorysu
5.	Oświetlenie skrzyżowania w Rejmance	2015	20 000,00	Środki budżetu Miasta i Gminy Ostrzeszów (w miarę posiadanych środków) oraz pozyskane środki	Brak projektu i kosztorysu

				zewnętrzne	
6.	Wykonanie odwodnienia w Rejmance	2016	4 000,00	Środki budżetu Miasta i Gminy Ostrzeszów (w miarę posiadanych środków) oraz pozyskane środki zewnętrzne	Brak projektu i kosztorysu
7.	Wykonanie przepustów na drogach gminnych	2017	60 000,00	Środki budżetu Miasta i Gminy Ostrzeszów (w miarę posiadanych środków) oraz pozyskane środki zewnętrzne	Brak projektu i kosztorysu

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

mgr Edward Skrzypek